

स्थानीय राजपत्र

बुंगल नगरपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्ड १० संख्या १८ मिति २०८३ श्रावण १ गते

भाग १

बुंगल नगरपालिकाको सूचना

सुदूरपश्चिम प्रदेशको स्थानीय तहको कानून निर्माण प्रक्रिया ऐन, २०७५ को दफा २४ को उपदफा (५) बमोजिम बमोजिम सर्वसाधारण जनताको जानकारीका लागि यो ऐन प्रकाशन गरिएको छ;

संवत् २०८३ को ऐन नं १८

केहि स्थानीय ऐन संशोधन गर्ने ऐन, २०८३

प्रस्तावना: बुंगल नगरपालिकाबाट जारी भएका केहि स्थानीय ऐनलाई समयानुकूल संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएकाले

नगर सभाको १८ औं अधिवेशनबाट यो केहि स्थानीय ऐन संशोधन गर्न बनेको विधेयक, २०८३ जारी गरिएको छ।

१. विपद् व्यवस्थापन ऐन, २०७५

- (१) प्रस्तावनामा वाञ्छनीय भएकोले पछि संशोधन गरी
"नेपालको संविधानको धारा २२१ को अधिकार प्रयोग गरी
बुंगल नगरसभाले यो ऐन बनाएको छ" भन्ने शब्दावली
राखिएको छ।
- (२) दफा २ मा परिभाषित शब्दको बर्णानुक्रम मिलाईएको छ।
- (३) दफा २ को खण्ड (ज), (ड) र (न) हटाईएको छ।
- (४) दफा ५ को खण्ड (क) देखि (ठ) को सट्टामा देहायको
संशोधित व्यवस्थाहरू राखिएको छ।

(क) राष्ट्रिय तथा प्रादेशिक नीति, योजना र कार्यक्रम
अनुरूप नगर विपद् व्यवस्थापन नीति तथा
योजना तर्जुमा गरी कार्यपालिका समक्ष पेश गर्ने
तथा स्वीकृत नीति, योजना र कार्यक्रम
कार्यान्वयन गर्ने, गराउने,

(ख) विपद् जोखिम न्यूनीकरण, प्रतिकार्य तथा
पुनर्लाभि सम्बन्धी एकीकृत तथा क्षेत्रगत
कार्यक्रम र बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्ने,
गराउने,

(ग) विपद् व्यवस्थापनका लागि नगरपालिकाको
संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि गर्ने तथा
जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, स्वयंसेवक र
समुदायलाई प्रशिक्षण तथा सचेतनामूलक
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, गराउने,

- (घ) विपद् प्रतिकार्यका लागि खोज, उद्धार, राहत तथा आपतकालीन कार्य सञ्चालनका लागि आवश्यक संयन्त्र, कार्यविधि, मापदण्ड, उपकरण तथा आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रको स्थापना र सञ्चालन गर्ने, गराउने,
- (ङ) सार्वजनिक, निजी तथा गैरसरकारी क्षेत्रसँग समन्वय र सहकार्य गरी विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य सञ्चालन गर्ने तथा सम्बन्धित निकायलाई आफ्नो नीति तथा कार्यक्रममा विपद् व्यवस्थापन समावेश गर्न लगाउन,
- (च) भवनसंहिता तथा स्वीकृत मापदण्डको पालना गराउने, पूर्वाधारहरूको जोखिम मूल्याङ्कन गर्ने तथा जोखिमयुक्त क्षेत्रमा बसोबास गर्ने समुदायको सुरक्षित स्थानान्तरण र सचेतना अभिवृद्धि गर्ने,
- (छ) विपद्का कारण अवरुद्ध सेवा प्रवाह पुनःसञ्चालन, सूचना तथा पूर्वचेतावनी प्रणाली विकास, तथा आमसञ्चार माध्यमको प्रभावकारी परिचालन गर्ने, गराउने,
- (ज) विपद् प्रभावित क्षेत्रको उद्धार, राहत, पुनर्स्थापना, पुनर्निर्माण तथा जीविकोपार्जन पुनःस्थापनासम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, गराउने,

- (झ) प्रभावित व्यक्तिहरूको पहिचान, विवरण अद्यावधिक, परिचयपत्र वितरण तथा जोखिममा रहेका समूह (महिला, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति आदि) का लागि विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, गराउने,
- (ञ) वडा तथा समुदाय स्तरमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य समिति गठन, नमूना अभ्यास सञ्चालन तथा शैक्षिक पाठ्यक्रममा विपद् व्यवस्थापन समावेश गर्न पहल गर्ने,
- (ट) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यको अनुगमन गर्ने तथा संघ, प्रदेश र जिल्ला स्तरका निकायसँग समन्वय र सहकार्य गर्ने, र
- (ठ) प्रचलित कानून बमोजिम वा सम्बन्धित निकायबाट तोकिएका अन्य कार्य गर्ने, गराउने तथा राहत, पुनर्निर्माण र पुनर्लाभ कार्यलाई तोकिएको मापदण्ड बमोजिम व्यवस्थापन गर्ने।
- (५) परिच्छेद ५ मा भएको "विपद् व्यवस्थापन कोष सम्बन्धी व्यवस्था"लाई "आकस्मिक कोष सम्बन्धी व्यवस्था" बनाईएको छ।
- (६) दफा १२ को उपदफा (५) (६) (७) र (८) हटाइएको छ।
- (७) दफा १८ पछि देहायको दफा १८क. थप गरिएको छ;

" १८क. जोखिम हस्तान्तरण सम्बन्धी व्यवस्था: (१)

नगरपालिकाले विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा आर्थिक क्षति न्यूनिकरणका लागि बीमा, सह वित्तीय व्यवस्था, सामाजिक सुरक्षा तथा अन्य उपयुक्त माध्यममार्फत जोखिम हस्तान्तरणका उपाय अवलम्बन गर्न सक्नेछ।

(२) सार्वजनिक तथा निजी पूर्वाधार, सेवा र सम्पत्तिको सुरक्षा सुनिश्चित गर्न सम्बन्धित निकाय, संस्था वा व्यक्तिलाई तोकिए बमोजिम बीमा वा अन्य जोखिम हस्तान्तरणका उपाय अवलम्बन गर्न नगरपालिकाले प्रोत्साहन गर्न वा आवश्यक व्यवस्था गर्न सक्नेछ।

(३) विपद् जोखिममा रहेका घरपरिवार, व्यवसाय तथा समुदायका लागि सहूलियतपूर्ण बीमा, सूक्ष्म बीमा वा अन्य वित्तीय संरक्षणका कार्यक्रम सञ्चालन गर्न नगरपालिकाले सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गर्न सक्नेछ।

(४) जोखिम हस्तान्तरणका कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा लक्षित समूह, जोखिमको स्तर, सम्भावित क्षति तथा दिगोपनलाई आधार मानी प्राथमिकता निर्धारण गरिनेछ।

(५) जोखिम हस्तान्तरण सम्बन्धी
अन्य व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ।"

२. न्यायिक समिति कार्यविधि ऐन, २०७५ मा संशोधन

- (१) दफा ७ को खण्ड (ख) हटाईएको छ।
- (२) ८ को उपदफा (१) पछि "(१)क. न्यायिक समितिले कार्यविधि बनाई उपदफा (१) बमोजिमको व्यक्तिले सम्बन्धित वडा कार्यालय मार्फत उजुरी गर्न सक्ने व्यवस्था गर्न सक्नेछ।" थप गरिएको छ।
- (३) दफा २० (६) पछि "(६)क. यस दफा बमोजिम प्रतिवादीलाई म्याद तामेल गर्न वडा कार्यालयले सहयोग गर्नु पर्नेछ।" थप गरिएको छ।
- (४) दफा २३ पछि २३ क. थप गरी "२३.क. यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै मुद्दामा आफ्नो काबु बाहिरको परिस्थिति उत्पन्न भई तोकिएको म्याद वा तारिखका दिन न्यायिक समिति समक्ष उपस्थित हुन नसकी म्याद वा तारिख गुज्रैकोमा गुजार्ने पक्षले म्यादका हकमा दश दिनसम्म एकपटक र तारिखको हकमा बढीमा दुईपटक पन्ध्र दिनसम्म थमाउन सक्नेछ" भन्ने वेहोरा थप गरिएको छ।
- (५) दफा २६ को उपदफा (३) लाई संशोधन गरी उक्त उपदफाको सट्टामा "(३) उपदफा (१) र (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि समितिले स्थानीय ऐनको दफा ४७ को उपदफा (१) र (२) बमोजिम दुवै प्रकृतिका उजुरीमा पक्षहरुलाई मेलमिलापका लागि

उत्प्रेरित गरी सम्झाई बुझाई कम्तिमा एकपटक अनुसूची ६क. बमोजिम मेलमिलापको लागि पठाउने आदेश गर्नुपर्नेछ।" भन्ने व्यवस्था थप गरिएको छ।

- (६) दफा २६को उपदफा (३) पछि (३) क. थप गरी "(३)क. स्थानीय ऐनको दफा ४७ को उपदफा (२) बमोजिमको उजुरीमा उपदफा (३) बमोजिम मेलमिलाप आदेश भई मेलमिलाप हुन नसकेमा अनुसूची ६क. बमोजिम अदालत जान सुनाउने आदेश गर्नु पर्नेछ।" भन्ने व्यवस्था थप गरिएको छ।

- (७) दफा ७१ लाई संशोधन गरी **"मेलमिलाप दस्तुर:** मेलमिलापमा जाने विवादको हकमा मेलमिलापकर्ताले पक्षहरूले सहमतिमा दिन मञ्जुर भएदेखि बाहेक कुनै प्रकारको दस्तुर लाग्नेछैन" भन्ने व्यवस्था राखिएको छ।

- (८) दफा ५३ को उपदफा (५) लाई संशोधन गरी "(५) उपदफा (४) बमोजिमको मिलापत्रको व्यहोरा पक्षहरूलाई पढीबाँची सुनाई मिलापत्र गर्न मञ्जुर भएमा पक्षहरूको सहिछाप गराई समितिका सदस्यहरूले मिलापत्र कागज प्रमाणित गरी एक प्रति समितिले अभिलेखको लागि मिसिलमा राख्नुपर्नेछ तथा एक-एक प्रति बादी तथा प्रतिबादीलाई दिनुपर्नेछ" भन्ने व्यवस्था राखिएको छ।

- (९) देहाय अनुसार अनुसूचीहरूमा संशोधन गरिएको छ;

३. जनस्वास्थ्य ऐन, २०७९ मा गरिएको संशोधन

- (१) प्रस्तावनामा वाञ्छनीय भएकाले पछि साविकमा भएको व्यवस्थाको सट्टामा "नेपालको संविधानको धारा २२६ बमोजिम बुंगल नगरपालिका नगर सभाले यो ऐन बनाएको छ" भन्ने शब्दावली राखिएका छन्।
- (२) दफा २ को खण्ड (क) मा "पर्दछन्" को सट्टामा "सम्झनु पर्छ" राखिएको छ।
- (३) दफा ५ को उपदफा (१) मा संशोधन गरी "(१) आधारभूत स्वास्थ्य सेवाको व्यवस्थापन तथा यस ऐन बमोजिम स्वास्थ्य सम्बन्धी गतिविधि संचालन गर्न नगरपालिकामा एक स्वास्थ्य शाखा रहनेछ " राखिएको छ।
- (४) दफा ५ को उपदफा (२) मा संशोधन गरी "(२) स्वास्थ्य शाखामा रहने दरबन्दी नगरपालिकाद्वारा स्वीकृत संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण बमोजिम हुनेछ" राखिएको छ।
- (५) दफा ६ को उपदफा (१) को खण्ड (ग) मा रहेको "गाउँपालिकास्तरीय आधारभूत अस्पताल" लाई "नगर स्तरीय आधारभूत अस्पताल" बनाईएको छ।
- (६) दफा ८ को उपदफा (७) मा संशोधन गरी "(७) उपदफा (१) बमोजिमका स्वास्थ्य संस्थाले तोकिएको व्यहोराको मासिक र बार्षिक प्रतिवेदन नगरपालिका समक्ष पेश गरी प्रत्येक आर्थिक वर्षमा दर्ता नविकरण वा नविकरण सिफारिश लिनुपर्नेछ" राखिएको छ।

- (७) दफा ३१को उपदफा (१) खण्ड (ड) मा संशोधन गरी
"मासिक, वार्षिक र माथिल्लो निकायबाट
तोकिएबमोजिमको प्रतिवेदन नगरेमा" राखिएको छ।
- (८) दफा ३२ पछि दफा ३२क. थप गरी "३२.क.
क्षतिपूर्ति दिलाउन सक्ने: नगरपालिका भित्र कुनै व्यक्ति
वा संस्थाको गतिविधिले अन्य व्यक्तिको स्वास्थ्यमा
प्रत्यक्षरूपमा प्रतिकूल असर गरेमा वा समयमा सेवा
नदिएमा निजलाई न्यायिक समितिले क्षतिपूर्ति दिलाउन
सक्नेछ।" राखिएको छ।
- (९) दफा ३९ हटाइएको छ।
- (१०) दफा ४४ मा संशोधन गरी "यस ऐनको कार्यान्वयनको
लागि कार्यापालिकाले आवश्यक नियमावली, मापदण्ड र
निर्देशिका बनाउन सक्नेछ" राखिएको छ।
- (११) दफा ४६ मा संशोधन गरी "यो ऐन लागू हुनु पूर्व
नगरपालिकाद्वारा भए गरेका कार्यहरु यसै ऐन बमोजिम
भए गरेको मानिनेछ" राखिएको छ।

आज्ञाले

अम्मर राज जोशी

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत